

TƏSDİQ EDİLMİŞDİR
Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi
Farmakoloji və Farmakopeya
Ekspert Şurasının sədri

E.M.Ağayev

24 oktyabr 2023-cü il

Dərman vasitəsinin istifadəsi üzrə təlimat (xəstələr üçün)

BAĞAYARPAĞI ŞƏRBƏTİ şərbət
PLANTAIN SYRUP

Beynəlxalq patentləşdirilməmiş adı: Plantago Lanceolata Leaf Extract + Mallow flower extract
+ Ascorbic acid

Tərkibi

Təsiredici maddə: 5 ml (6,6 q) şərbətin tərkibində 1,25 q neştəryarpaq bağayarpağı yarpaqlarının (*Plantaginis lanceolatae folia*) ekstraktı (1:5) (ekstragent – su), 1,25 q əməkəmənci çiçəklərinin (*Malvae sylvestris florum*) ekstraktı (1:5) (ekstragent – su), 0,065 q askorbin turşusu vardır.

Köməkçi maddələr: metilparaben (E 218), propilparaben (E 216), 96%-li etanol, qənnadı şəkəri. Şərbətin tərkibində 0,45% etanol vardır.

Təsviri

Tünd-moruğu və ya qırmızı-qonur rəngli, spesifik qoxuya və dada malik şərbətəbənzər mayedir. Preparatın saxlanması prosesində çöküntünün əmələ gəlməsi mümkündür.

Farmakoterapevtik qrupu

Öskürək və soyuqdəymə ilə əlaqəli xəstəliklərin müalicəsi üçün istifadə olunan preparatlar. Bağayarpağı preparatları.

ATC kodu: R05CA17.

Farmakoloji xüsusiyyətləri

Farmakodinamikası

Tərkibində neştəryarpaq bağayarpağının və əməkəməncinin sulu ekstraktları və eləcə də, askorbin turşusu olan mukolitik, bəlgəmgətirici, antibakterial və immunostimullaşdırıcı kompleks preparatdır. Bağayarpağı yarpaqlarının təsiredici maddələrinə aşağıda göstərilənlər aiddir: seliklər, iridoid qlikozidlər (aukubin), saponinlər, flavonoidlər, polisaxaridlər və üzvi turşular. Saponinlər və bağayarpağı ekstraktının digər təsiredici maddələri bronx vəzilərinin sekresiyasını stimullaşdırır və beləliklə, bəlgəmin miqdarının artmasına və onun özlülüyünün aşağı düşməsinə səbəb olur. Seliklər qoruyucu təbəqə əmələ gətirir, yuxarı tənəffüs yollarının selikli qişalarının qıcıqlanmasını azaldır, mukolitik effekti yüksəldir, öskürək reseptorlarının qıcıqlanmasını zəiflədir, orqanizmdə infeksiyaya qarşı baryerin əmələ gəlməsinə səbəb olur. Bundan əlavə, iridoid qlikozidlərin, flavonoidlərin və üzvi turşuların mövcudluğu sayəsində bağayarpağı ekstraktı həmçinin immunostimullaşdırıcı, iltihab əleyhinə, ağrıkəsici, antihipoksik, antibakterial və virus əleyhinə təsirlərə də malikdir.

Tərkibinə daxil olan seliklərin, flavonoidlərin, fenol turşularının, antosianozidlərin, antosianidinlərin, taninlərin hesabına əməkəmənci ekstraktı tənəffüs yollarının selikli qişası üzərində qoruyucu təbəqə əmələ gətirir, iltihabı və qıcıqlanmanı zəiflədir, tənəffüsü

yüngülləşdirir, qeyri-məhsuldar öskürəyi azaldır.

Askorbin turşusu antioksidant xüsusiyyətlərə malikdir, kollagenin sintezində iştirak edir, damar divarlarını möhkəmləndirir, qeyri-spesifik immuniteti yüksəldir və orqanizmin ümumi intoksikasiyasının zəifləməsinə səbəb olur. Respirator (tənəffüs yolları) xəstəliklərinin müalicəsi və profilaktikasında geniş istifadə edilir.

Farmakokinetikası

Öyrənilməmişdir.

İstifadəsinə göstərişlər

Müxtəlif etiologiyalı davamlı qeyri-məhsuldar öskürək, o cümlədən, böyüklərdə və uşaqlarda tənəffüs yolları infeksiyon xəstəlikləri zamanı baş verən öskürək, tütün tüstüsü və eləcə də, digər qıcıqlandırıcılar səbəbli meydana çıxan öskürək.

Əks göstərişlər

Preparatın tərkibinə daxil olan təsiredici maddələrə və ya köməkçi (qeyri-aktiv) maddələrdən hər hansı birinə qarşı yüksək həssaslıq. Sidik daşı xəstəliyi. Reflüks-ezofagit də daxil olmaqla, qastroezofageal reflüks xəstəliyi, turşuluğun yüksəlməsi ilə müşayiət olunan qastrit, mədə və onikibarmaq bağırsağ xoraları. Ağır dərəcəli böyrək xəstəlikləri.

Xüsusi göstərişlər və ehtiyat tədbirləri

Preparatın tərkibində şəkər vardır və bu səbəbdən, şəkərli diabetdən əziyyət çəkən pasiyentlərdə preparatın istifadəsi tövsiyə edilmir.

Təngnəfəslik, qızdırma və ya irinli bəlgəm meydana çıxdığı halda, həkimə müraciət etmək lazımdır.

Preparatın tövsiyə edilən dozalarını aşmaq olmaz.

Askorbin turşusunun yüksək dozaları oksalatların orqanizmdən sidiklə xaric olmasını gücləndirir və beləliklə, sidikdə oksalat daşlarının formalaşması riskinin yüksəlməsinə səbəb olur. Sağlam pasiyentlərdə, xüsusilə, askorbin turşusunun sutkada 1 qramdan aşağı dozalarda istifadəsi zamanı daşların əmələ gəlmə riski çox aşağıdır.

Sidik daşı xəstəliyi və hiperoksaluriya zamanı askorbin turşusunun sutkalıq dozası, qidalanmanın və qida əlavələrinin nəzərə alınması ilə 1 qramdan yüksək olmamalıdır.

Askorbin turşusunun yüksək dozalarda istifadəsi müddətində böyrək funksiyalarının nəzarəti aparılmalıdır. Anamnezlərində böyrək xəstəlikləri qeyd olunan pasiyentlər, C vitamininin qida məhsullarında və qida əlavələrində miqdarının nəzərə alınması ilə preparatı ehtiyatla istifadə etməlidirlər.

Qlükoza-6-fosfatdehidrogenaza ferment çatışmazlığı qeyd olunan pasiyentlərin müalicəsi zamanı preparat ehtiyatla istifadə edilməlidir.

Qanın laxtalanma qabiliyyətinin yüksəlməsi, tromboflebitlər və trombozların əmələ gəlməsinə meyillilik qeyd olunan pasiyentlərə C vitamini yüksək dozalarda təyin edilməməlidir.

Askorbin turşusu dəmirin absorbsiyasını yüksəldir və bu səbəbdən, C vitamininin yüksək dozalarda istifadəsi hemoxromatoz, talassemiya, polisitemiya, leykemiya və sideroblast anemiyası olan pasiyentlərdə təhlükəli ola bilər. Orqanizmdə dəmirin miqdarı yüksək olan pasiyentlər preparatı minimal dozalarda istifadə etməlidirlər.

Askorbin turşusu laborator tədqiqatların nəticələrinə, məsələn, qlükoza, bilirubin, transaminazların aktivliyi, laktatdehidrogenaza fermenti səviyyələrinin müəyyən edilməsi zamanı göstəricilərin nəticələrinə təsir göstərə bilər.

Pediatriyada istifadəsi

3 yaşa qədər uşaqlarda preparat istifadə edilməməlidir.

Digər dərman vasitələri ilə qarşılıqlı təsiri

Nəştəyarpaq bağayarpağı yarpaqları ekstraktı və əməkəməci çiçəkləri ekstraktı

Məlum deyil.

Askorbin turşusu

Alüminium tərkibli antasidlərlə eyni zamanda istifadəsi, alüminiumun sidiklə birlikdə

orqanizmdən xaricolmasını artırır. Xüsusilə, anamnezlərində böyrək xəstəlikləri qeyd olunan pasiyentlərdə göstərilən kombinasiyanın istifadəsi tövsiyə olunmur.

Askorbin turşusu dəmirin absorbsiyasını yüksəldir.

Deferoksaminlə eyni zamanda istifadəsi, orqanizmdən dəmirin xaricolmasına səbəb olur.

Deferoksaminlə istifadə edilən pasiyentlərdə askorbin turşusunun yüksək dozalarda təyin edilməsi ürək xəstəliklərinin (məsələn, kardiomiopatiyanın və durğunluq ürək çatışmazlığının) meydana çıxmasına səbəb ola bilər. Göstərilən kombinasiyanın istifadəsi müddətində askorbin turşusunun sutkalıq dozası 200 mq-dan yüksək olmamalıdır; ürək funksiyalarının hərtərəfli müşahidəsinin aparılması tövsiyə olunur. Deferoksamin ilə müalicə qəbul edilən ürək çatışmazlığından əziyyət çəkən pasiyentlərdə askorbin turşusu istifadə edilməməlidir. Deferoksamin ilə aparılan müalicənin ilk ayı müddətində askorbin turşusundan istifadə etmək olmaz.

Disulfiram ilə müalicə qəbul edilən alkoqolizmdən əziyyət çəkən pasiyentlərdə askorbin turşusunun yüksək dozalarının (1 q) istifadəsi disulfiram-alkoqol reaksiyasını tormozlayır. Mədənin pH göstəricisinə təsir göstərməklə, askorbin turşusu amfetaminin absorbsiyasını zəiflədir.

Askorbin turşusu etil spirtinin ümumi klirensini yüksəldir.

Askorbin turşusunun yüksək dozaları sidinin pH göstəricisini dəyişməklə, böyrəklər vasitəsi ilə meksiletinin xaric olmasına pozucu təsir göstərir.

Meksiletinin və yüksək dozalarda askorbin turşusunun eyni zamanda istifadəsi müddətində pasiyentlərin hərtərəfli müşahidəsi həyata keçirilməlidir.

Askorbin turşusunun yüksək dozaları sidinin pH göstəricisinə təsir göstərə bilər və sulfonamidlərlə müalicə zamanı kristaluriyanın meydana çıxma riskinin yüksəlməsinə səbəb ola bilər.

Hamiləlik və laktasiya dövründə istifadəsi

Preparatın hamiləlik və ya laktasiya dövründə istifadəsi barədə kifayət qədər etibarlı məlumatın olmamasını nəzərə alaraq, göstərilən dövr müddətində preparatın istifadəsi tövsiyə olunmur.

Nəqliyyat vasitəsini və digər potensial təhlükəli mexanizmləri idarəetmə qabiliyyətinə təsiri
“Bağayarpağı şərbəti” preparatının nəqliyyat vasitəsini və ya digər potensial təhlükəli mexanizmləri idarəetmə qabiliyyətinə təsiri barədə heç bir məlumat yoxdur.

İstifadə qaydası və dozası

Preparat qida qəbulundan asılı olmayaraq istifadə edilir.

3 yaşdan 7 yaşa qədər uşaqlara – sutkada 3 dəfə 5 ml (1 çay qaşığı) şərbət təyin edilir.

7 yaşdan 14 yaşa qədər uşaqlara – sutkada 3 dəfə 1-2 çay qaşığı şərbət təyin edilir.

Böyüklərə və 14 yaşdan yuxarı uşaqlara – sutkada 3-5 dəfə 2 çay qaşığı şərbət təyin edilir.

Şərbəti kifayət qədər ilıq maye ilə birlikdə daxilə qəbul etmək tövsiyə olunur.

Müalicə kursunun davamətmə müddəti 5-7 gün təşkil edir.

Əlavə təsirləri

İmmun sistemdə baş verən pozğunluqlar: yüksək həssaslıq reaksiyaları (qaşınma, övrə, ekzema), angionevrotik ödem, anafilaktik şok.

Metilparaben (E 218) allergik reaksiyaların (ehtimal ki, gecikmiş reaksiyaların) meydana çıxmasına səbəb ola bilər.

Sinir sistemində baş verən pozğunluqlar: baş ağrısı.

Böyrəklərdə və sidik-ifrazat yollarında baş verən pozğunluqlar: askorbin turşusunu sutkada 1 q dozada istifadə etdikdə – oksaluriya, böyrəklərdə daşların əmələ gəlməsi, böyrək borucuqlarının zədələnməsi qeyd oluna bilər.

Qan sistemində baş verən pozğunluqlar: askorbin turşusunun sutkada 1 q dozada istifadəsi zamanı qlükoza-6-fosfatdehidrogenaza ferment çatışmazlığı qeyd olunan pasiyentlərdə eritrositlərin hemolizi (hemolitik anemiya) inkişaf edə bilər.

Ağır dərəcəli əlavə effektlər meydana çıxdığı halda müalicə dayandırılmalıdır.

Arzuolunmayan reaksiyalar barədə məlumatlar

Hər hansı əlavə reaksiyalar, o cümlədən həmin içlik vərəqədə qeyd edilməyən istənilən əlavə reaksiyalar meydana çıxarsa, bu barədə həkimə və ya əczaçıya məlumat vermək lazımdır. Dərman preparatlarının istifadəsi müddətində meydana çıxan arzuolunmayan reaksiyalar barədə Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Analitik Ekspertiza Mərkəzinə aşağıda göstərilən ünvana məlumat verilməlidir:

AZ 1065, Azərbaycan Respublikası, Bakı şəh., C. Cabbarlı küç., 34.

Faks: (+99412) 596-07-16.

E-mail: adr@pharma.az.

Telefon: (+99412) 596-05-20.

Qaynar xətt: (+99412) 596-07-12.

Arzuolunmayan reaksiyalar barədə məlumat verməklə, göstərilən dərman preparatının təhlükəsizliyi barədə daha çox məlumatın toplanmasına kömək etmək olar.

Doza həddinin aşılması

Doza həddinin aşılması ilə əlaqəli heç bir məlumat daxil olmamışdır.

Askorbin turşusu pasiyentlər tərəfindən yaxşı keçirilir. Askorbin turşusu suda həll olunan vitamindir və bu səbəbdən, onun artıq miqdarları orqanizmdən sidiklə birlikdə xaric olunur. Doza həddinin aşılması, oksalat daşlarının formalaşması riski ilə askorbin və sidik turşularının böyrək ekskresiyasının dəyişməsinə gətirib çıxara bilər. Askorbin turşusunun yüksək dozalarının istifadəsi mədə nahiyəsində ağrının, qıçqırma hissənin, qusmanın, ürəkbulanmanın və ya diareyanın meydana çıxmasına səbəb ola bilər ki, bunlar da preparatın istifadəsi dayandırıldıqdan sonra aradan qalxır. Simptomatik müalicə təyin olunmalıdır.

Tövsiyə edilən dozalar (C vitamininin dozası sutkada 1 qramdan artıqdır) əhəmiyyətli dərəcədə aşıldığı halda, böyrək çatışmazlığı, yuxu pozğunluqları, istilik hissi, yorğunluq, sink və mis mübadiləsi pozğunluqları, yüksək oyanıqlıq, eritrositopeniya, neytrofil leykositoz qeyd oluna bilər.

Askorbin turşusunun yüksək dozalarda uzun müddət ərzində istifadəsi zamanı mədəaltı vəzinin insulyar aparatı funksiyalarının tormozlanması inkişaf edə bilər və bu səbəbdən, mədəaltı vəzinin funksional vəziyyətinə nəzarət etmək tələb olunur. Askorbin turşusunun kortikosteroid hormonların əmələ gəlməsinə stimullaşdırıcı təsirini nəzərə alaraq, C vitamininin yüksək dozalarının istifadəsi müddətində arterial təzyiqə nəzarət edilməlidir. Simptomatik müalicə təyin olunmalıdır.

Buraxılış forması

130 q şərbət flakonda. 1 flakon ölçü qaşığı və içlik vərəqə ilə birlikdə karton qutuya qablaşdırılır.

Saxlanma şəraiti

25°C-dən yuxarı olmayan temperaturda, orijinal qablaşmada və uşaqların əli çatmayan yerdə saxlamaq lazımdır.

Yararlılıq müddəti

2 il.

Flakon açıldıqdan sonra preparatın yararlılıq müddəti 28 sutka təşkil edir. Yararlılıq müddəti bitdikdən sonra istifadə etmək olmaz.

Aptekdən buraxılma şərti

Resepsiz buraxılır.

İstehsalçı/Qeydiyyat vəsiqəsinin sahibi

“Ternofarm” MMC.

Ukrayna, 46010, Ternopol şəh., Fabriçnaya küç., 4.

Tel./Faks: +38 (0352) 521-444.

www.ternopharm.com.ua